LOKAAL AKKOORD

Neder-Betuwe Bloeit!

Gezond in beweging

Gezonde omgeving

Gezonde leefstijl

Gemeente
Neder-Betuwe

Juni
2020

1. Inleiding

Achtergrond

In 2018 is op landelijk niveau zowel een akkoord gesloten op het gebied van sport als preventie. Ruim 70 organisaties ondertekenden het Sportakkoord met het idee dat je samen meer bereikt dan ieder voor zich. Het Nationaal Sportakkoord en het Preventieakkoord hebben hetzelfde uitgangspunt: samenwerking tussen landelijke organisaties, om roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik terug te dringen en mensen meer plezier te laten beleven aan sport en bewegen. Kortom, mensen gezond te laten groeien en bloeien.

Ook in Neder-Betuwe is dit de vlag waaronder we de afgelopen jaren hard aan het werk zijn voor preventieve gezondheidszorg, meer sporten en bewegen, buitenspelen en een buitenruimte die een gezonde leefstijl faciliteert en stimuleert. Daarvoor hebben we:

- Het "Uitvoeringskader Gezond opgroeien in Neder-Betuwe 2019-2024", waarin doelstellingen staan beschreven gericht op meer bewegen en gezonde voeding om een toename van inwoners met een gezond gewicht te bereiken;
- de "Sport- en beweegvisie 2019-2030" onder de noemer van 'Sport en bewegen verbindt Neder-Betuwe', waarin het belang en de verbindende waarde van sport in de samenleving centraal staan. Hierin hebben we samen met partners de ambities vanuit het Nationaal Sportakkoord lokaal verkend en vertaald als kader voor het gemeentelijk sport- en beweegbeleid en als eerste stap op weg naar een lokaal sportakkoord;
- het programma "Jongeren op Gezond Gewicht" (JOGG) waarmee we werken aan een gezonde omgeving voor een gezonde jeugd;
- de "Monitor Neder-Betuwe Bloeit! 2019-2024" waarin de ambities vanuit de Sport- en beweegvisie, het Uitvoeringskader Gezond opgroeien in Neder-Betuwe en JOGG zijn gebundeld;
- de "Speelruimtenota Bewegen, buiten zijn en elkaar ontmoeten" (2019), waarin buitenspelen als een van de basisbehoeften van een kind wordt genoemd en speelruimte als positieve bijdrage aan de positieve ontwikkeling en gezondheid van een kind.

Hierin staan ambities en acties om inwoners, van jong tot oud, voldoende en met plezier te laten bewegen en gezond te laten (op)groeien en oud worden in vitale dorpen in onze gemeente. Daarnaast is Neder-Betuwe aangesloten als partner bij het Gelders Sportakkoord. Hiermee wordt door kracht, kennis en inzet met elkaar te bundelen gewerkt aan een vitale, sportieve en aantrekkelijke Gelderse sportregio.

Om lokaal de Neder-Betuwse doelstellingen op het brede gebied van sport, bewegen en een gezonde leefstijl te bereiken hebben we als gemeente de partners uit het lokale veld hard nodig. Bovendien werken we graag met hen samen om ook hen te laten groeien en bloeien. Samenwerking met én tussen partners uit het lokale veld is essentieel om verder te komen. Zodat iedereen in onze gemeente mee kan doen aan sport- en beweegactiviteiten en een gezonde leefstijl kan aannemen.

Geïnspireerd door de verbindende waarde van sport, bewegen en het Nationaal en Gelders Sportakkoord vroeg de gemeente Neder-Betuwe daarom bij het Rijk budget aan om samen met betrokken organisaties tot een lokaal sportakkoord te komen. Dit lokaal sportakkoord geeft uiting aan onze visie dat, in lijn met de nationale akkoorden, sport, bewegen, preventie en een gezonde leefstijl nauw met elkaar verbonden zijn. Daarom hebben we in het lokaal sportakkoord aandacht voor sport en bewegen, maar ook voor een gezonde leefstijl en een gezonde omgeving en buitenruimte. Samengevat onder de titel 'Neder-Betuwe Bloeit!'.

Met het 'Lokaal Akkoord Neder-Betuwe Bloeit!' willen we, in aanvulling op bestaande beleidsstukken en uitvoeringsprogramma's, een positieve impuls geven aan de mate waarin alle inwoners van Neder-Betuwe met plezier sporten, bewegen en een gezonde leefstijl naleven. Oftewel aan het gezond opgroeien en bloeien van onze inwoners in vitale dorpen. We volgen daarvoor dezelfde werkwijze als landelijk is ingezet door met zoveel mogelijk organisaties, verenigingen, scholen, ondernemers en inwoners samen op te trekken. Samen op weg naar Neder-Betuwe Bloeit!.

Sport, bewegen en een gezonde leefstijl in Neder-Betuwe in beeld

Om de komende jaren te kunnen monitoren en evalueren of we met elkaar goed op weg zijn en op welke onderdelen binnen het akkoord we misschien nog wat meer actie kunnen ondernemen, is het van belang om de uitgangssituatie in beeld te brengen. Hoe staan we er nu voor in de gemeente op het gebied van sport, bewegen en een gezonde leefstijl? Neder-Betuwe, dat volgens het CBS op 1 januari 2019 24.039 inwoners telde, scoort vergeleken met de regionale cijfers op meerdere punten minder goed.

- Gemiddeld beweegt 20% van de kinderen tussen de 4 en 12 jaar niet 7 uur per week of meer, ten opzichte van 21% gemiddeld in de regio Gelderland-Zuid (GGD Kindermonitor 2017).
- Gemiddeld beweegt 46% van de jongeren tussen de 13 en 19 jaar niet minimaal 5 dagen per week 1 uur of meer. Dit is evenveel als gemiddeld in de regio (GGD Jeugdmonitor 2015).
- Gemiddeld voldoet 52% van de volwassenen (>19 jaar) niet aan de beweegnorm, ten opzichte van 40% in Gelderland-Zuid (GGD Volwassenen- en ouderenmonitor 2016).
- Gemiddeld voldoet 33% van de 65-plussers niet aan de beweegnorm, ten opzichte van 29% in Gelderland-Zuid (GGD Volwassenen- en ouderenmonitor 2016).
- Gemiddeld sport 63% van de volwassen inwoners niet wekelijks, ten opzichte van 51% gemiddeld in Nederland (Volksgezondheidenzorg.info 2016).
- Gemiddeld sport 51% van de kinderen van 4 tot en met 12 jaar niet in georganiseerd verband, waar dit in Gelderland-Zuid gemiddeld 24% is (GGD Kindermonitor 2017).
- Gemiddeld sport 62% van de jongeren tussen de 13 en 19 jaar niet in georganiseerd verband, ten opzichte van 30% in Gelderland-Zuid (GGD Jeugdmonitor 2015).
- Neder-Betuwe scoort landelijk als een van de slechtste gemeentes op het gebied van de beweegvriendelijkheid van de sport- en buitenruimte (Volksgezondheidenzorg.info 2017).
- Van de jongeren tussen de 5 en 14 jaar heeft 17% overgewicht (gebaseerd op cijfers schooljaar 2017-2018 van GGD Gelderland-Zuid).
- Van de inwoners van 19-65 jaar kampt 56% met overgewicht (BMI>25), ten opzichte van 45% in Gelderland-Zuid (GGD Volwassenen- en ouderenmonitor 2016). Hiervan heeft in Neder-Betuwe 17% ernstig overgewicht/obesitas (BMI >30).
- Van de 65-plussers heeft 71% overgewicht, waarvan 22% ernstig overgewicht/obesitas (GGD Volwassenen- en ouderenmonitor 2016).
- Van de jongeren tot 19 jaar rookt 22%, ten opzichte van 12% in de regio Gelderland-Zuid (GGD Jeugdmonitor 2015).

Op basis van deze cijfers wordt ook nog inzichtelijker waarvoor we het doen met elkaar. Er valt nog voldoende winst te behalen en met de partners uit het Lokaal Akkoord Neder-Betuwe Bloeit! gaan we die strijd aan.

Proces naar het Lokaal Akkoord Neder-Betuwe Bloeit!

- Hoe we tot dit lokaal akkoord zijn gekomen? De uitgangspunten waren:
    1. Sport, bewegen, een gezonde leefstijl en een gezonde (leef)omgeving zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en versterken elkaar.

2. Met elkaar organiseren we de meerwaarde van sport, bewegen en een gezonde leefstijl voor vitale dorpen. Samen maken we van Neder-Betuwe de gezondste gemeente van de Betuwe.
3. We werken samen met en betrekken zoveel mogelijk partners in onze gemeente bij het akkoord.
4. Onze partners zijn: inwoners, sportverenigingen, scholen, maatschappelijke organisaties, (zorg)instellingen, commerciële en niet-commerciële beweegaanbieders, ondernemers, huisartsen, welzijnsorganisaties, kerken, en natuur- en milieuorganisaties. Iedereen mag meedoen.
5. Alle partners zijn gelijkwaardig in het akkoord. Een formateur borgt dit in het proces. Om ervoor te zorgen dat alle organisaties en inwoners in het akkoord gelijkwaardige partners zijn, is met subsidie van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) een onafhankelijk formateur aangesteld. De formateur, Nanneke van der Heijden, zorgde voor het proces, organiseerde bijeenkomsten en legde afspraken vast.
6. Tijdens bijeenkomsten met onze partners werken we toe naar het lokaal akkoord. In december 2019 en januari 2020 hebben we bijeenkomsten georganiseerd in aanloop naar het opstellen van het Lokaal Akkoord Neder-Betuwe Bloeit!. Op de eerste bijeenkomst hebben we wensen en ambities verzameld. Tijdens de tweede bijeenkomst hebben we daar plannen bij gemaakt en acties bedacht en die aan elkaar gepresenteerd. Voor een aantal acties hebben we trekkers benoemd. Iedereen heeft aan kunnen geven aan welke actie ze wilden meewerken.
   Een derde, afrondende, bijeenkomst in maart is gecanceld door de uitbraak van het coronavirus.
   - Wat de afgelopen maanden ons hebben geleerd is dat sport, bewegen en een gezonde leefstijl heel belangrijk zijn om ons wel te bevinden en dat een omgeving die dat faciliteert en mogelijk maakt daarbij een basisvoorwaarde is.

Het resultaat van het proces ligt hier voor u.
Een Lokaal Akkoord Neder-Betuwe Bloeit!, met onze ambities, acties en afspraken over gezond in beweging, een gezonde omgeving en een gezonde leefstijl.
De trekkers van de acties hebben het akkoord ondertekend. Daarmee wordt een inspanningsverplichting aangegaan. Ondertekenaars dragen naar vermogen actief bij aan het realiseren van de beschreven ambities. Dit kan zijn door mee te denken, mee te doen, maar ook door bijvoorbeeld ruimte of materiaal beschikbaar te stellen.
In september 2020 organiseren we – als de omstandigheden het toelaten – een brede bijeenkomst als officiële start van de uitvoering van dit akkoord.

Dank aan iedereen die heeft meegedacht en meegedaan met dit akkoord.

2. Ambities

Met het Lokaal Akkoord Neder-Betuwe Bloeit! richten we ons op iedereen. Neder-Betuwe als gezondste gemeente van de Betuwe. Met een gezonde leefomgeving voor al onze inwoners waarin zij plezierig kunnen bewegen en leven. Zodat zij, van jong tot oud, baby's, peuters, kleuters, kinderen, jongeren, volwassenen en senioren gezond (op)groeien, bloeien en oud worden in onze gemeente.

Samenwerking met betrokken partners staat hierbij centraal. Samen met de partners die betrokken zijn bij de totstandkoming van het Lokaal Akkoord Neder-Betuwe Bloeit! bundelen we de krachten en werken we aan drie gezamenlijk uitgewerkte ambities.

Deze ambities hebben we concreet gemaakt door er projectideeën en acties aan te koppelen. Sommige initiatieven waren al in ontwikkeling en kregen door dit proces een stimulans. Andere samenwerkingen en initiatieven ontstonden ter plekke tijdens de voorbereidende bijeenkomsten. Voor elk projectidee of actie is een trekker benoemd en partners die de actie supporteren.

Dit Lokaal Akkoord Neder-Betuwe Bloeit! is een dynamisch en levend document. Dat betekent dat we het doorlopend zullen aanvullen met nieuwe ideeën en acties. Wat wel onveranderd blijft zijn onze ambities waaraan we alle acties ophangen.

Samen met onze partners in Neder-Betuwe hebben we voor het Lokaal Akkoord Neder-Betuwe Bloeit! drie ambities benoemd:

Ambitie 1: Gezond in beweging

Alle inwoners van Neder-Betuwe, van jong tot oud, hebben de mogelijkheid om gezond in beweging te komen of te sporten, samen, binnen en buiten als onderdeel van een gezonde leefstijl.

Ambitie 2: Gezonde leefomgeving

Alle inwoners van Neder-Betuwe hebben de ruimte om meer te bewegen in een voldoende veilige, gevarieerde en aantrekkelijke omgeving die uitnodigt om actief en sportief in beweging te komen, zowel in de buitenruimte, in sportaccommodaties als op speel- en beweegplekken.

Ambitie 3: Gezonde leefstijl

Alle inwoners van Neder-Betuwe hebben de mogelijkheid om zich bewust te worden van het belang van een gezonde leefstijl met voldoende beweging en gezonde voeding en om te wonen, werken, leren en recreëren in een omgeving die hier structureel aandacht voor heeft en gezonde keuzes stimuleert.

Ambitie 4: Infrastructuur - gezond in de basis

Aan deze drie ambities voegen we een vierde toe: Infrastructuur - gezond in de basis.
Met een goede infrastructuur willen we zorgen voor een gezonde basis om uitvoering te geven aan de ambities van het Lokaal Akkoord Neder-Betuwe Bloeit!.
De infrastructuur bestaat uit informatievoorziening, goede accommodaties, een gezonde en 'beweegbare' buitenruimte en sterke, vitale sportverenigingen.

3. Projectideeën

Gezond in beweging

Alle inwoners van Neder-Betuwe, van jong tot oud, hebben de mogelijkheid om gezond in beweging te komen of te sporten, samen, binnen en buiten als onderdeel van een gezonde leefstijl.

Ouderen in beweging

Meer bewegen voor Senioren Op basis van een inventarisatie van behoefte en wensen wordt een beweegaanbod georganiseerd voor senioren (65+). Enerzijds door bestaande beweegactiviteiten actief te promoten, anderzijds door nieuw aanbod te ontwikkelen.	
Trekker: Gerjan van Stralen (Buurtsportcoach) **Waar:** in elk dorpskern en in alle verzorgingshuizen. Te starten in Dodewaard.	**Partners**: • Zorgcentra De Betuwe (De Steegakker, Dodewaard) • Anker (Kesteren) • Dorpshuizen • SWAN • Buurtsportcoaches • Sportverenigingen • GGD Gelderland-Zuid • CIOS beweegteam (Hybride Leren) • Welzijn Rivierstroom • SWAN • Praktijkondersteuners huisartsen • Fysiotherapeuten

Blijf Bewegen Boomer (BBB) bij MBvO Cliënten voor aanmelding fysiotherapie worden gekoppeld aan een Meer Bewegen voor Ouderen-groep van de SWAN zodat ze blijven bewegen. Dit zorgt voor sociale contacten en continuering van beweging nadat het traject bij de fysio is gestopt. Dit ter versterking van de behandeling door de fysiotherapeuten.	
Trekker: Folkert Kooistra (Welzijn Rivierstroom) **Waar:** in alle dorpen in Neder-Betuwe.	**Partners:** • SWAN • Fysiotherapeuten • Sportparken (o.a. sportpark Dodewaard) • Diëtist

Ouderen erop uit: Jongeren gaan samen met inwoners van verzorgingshuizen erop uit en helpen hen daarbij. Bijvoorbeeld in het kader van maatschappelijke stage.	
Trekker: nog te benoemen. **Waar:** in alle dorpen in Neder-Betuwe, in alle verzorgingshuizen.	**Partners:** • Pantarijn • De Steegakker, Dodewaard • Anker, Kesteren

Menukaart beweegactiviteiten voor ouderen Een overzicht maken van alle beweegactiviteiten waar senioren (65+) aan mee kunnen doen om in beweging en vitaal te blijven. De huidige Activiteitenkalender van de SWAN is een mooi vertrekpunt.	
Trekker: SWAN i.s.m. Welzijn Rivierstroom **Waar:** voor heel Neder-Betuwe.	**Partners:** • SWAN • Verzorgingshuizen • Sport- en Beweegkoepel Neder-Betuwe • Sportverenigingen • Beweegaanbieders

Jongeren in beweging

Buitenschoolse sportactiviteiten/clinics/enthousiasmeren van jeugd en anderen Sport- en beweegactiviteiten organiseren en faciliteren op het terrein van de respectievelijke sportverenigingen en andere bewegingsaanbieders.	
Trekker: Joris Maier/Buurtsportcoaches **Waar:** overal waar faciliteiten zijn die daarvoor in aanmerking komen; het terrein van sportverenigingen, sporthallen, et cetera.	**Partners:** • Buurtsportcoaches • Sportverenigingen • Sport- en Beweegkoepel Neder-Betuwe • Humus/Bewell • CIOS beweegteam • Basisscholen • Kinderopvangorganisaties

Menukaart beweegactiviteiten voor jongeren Een overzicht maken van het aanbod van alle beweeg-en-doe-activiteiten voor jongeren. Zowel het aanbod bij sportverenigingen als andere beweegaanbieders. Eventueel uit te breiden met een bonnenboekje waarmee jongeren proeflessen kunnen volgen.	
Trekker: Jongerenraad Neder-Betuwe **Waar:** voor heel Neder-Betuwe.	**Partners:** • Jongerenraad Neder-Betuwe • Buurtsportcoaches • Jongerenwerkers • Sportverenigingen • Beweegaanbieders • Scholen • Kinderopvangorganisaties

Organiseren van activiteiten in de buitenruimte Organiseren van activiteiten in de buitenruimte die bestaande speeltuinen, speel- en beweegplekken, schoolpleinen en trapveldjes beter benutten. En daardoor bewegen in de openbare ruimte aantrekkelijk maken.	
Trekker: wisselend onder de partners (sportverenigingen, commerciële sport- en beweegaanbieders, fysiotherapeuten et cetera) **Waar:** schoolpleinen, veldjes, sportparken, speel- en beweegplekken in alle dorpen in Neder-Betuwe.	**Partners:** • JOGG regisseur Joris Maier • Sport- en beweegkoepel Neder-Betuwe • Buursportcoaches • Sportaanbieders • Beweegaanbieders • Scholen • kinderopvangorganisaties • Gemeente Neder-Betuwe • QR-Fit

Iedereen in beweging

Fietsen voor statushouders Fiets- en verkeerslessen voor statushouders organiseren en hen bekend maken met de mooie fietsroutes in Neder-Betuwe.	
Trekker: Gerjan van Stralen en Roy van Roekel (Buurtsportcoaches) **Waar:** Sportpark Dodewaard.	**Partners:** • Vluchtelingenwerk • Welzijn Rivierstroom • Sportpark Dodewaard

Jeugdfonds Sport & Cultuur De mogelijkheden die het Jeugdfonds Sport & Cultuur en de overige opties uit het 'Kindpakket Neder-Betuwe' kunnen bieden nog beter onder de aandacht brengen bij zowel professionals als zo veel mogelijk inwoners binnen Neder-Betuwe. Zodat nog meer kinderen met plezier en zonder zorgen kunnen sporten, bewegen of kunnen deelnemen aan culturele activiteiten. Iedereen – en zeker elk kind – moet mee kunnen doen, ook als er (tijdelijk) weinig geld is binnen een gezin.	
Trekker: JOGG regisseur Joris Maier **Waar:** in heel Neder-Betuwe.	**Partners:** • Buurtsportcoaches • Jongerenwerkers • Sportverenigingen • Beweegaanbieders • Scholen • Kinderopvangorganisaties • Stichting Vluchtelingenwerk • Lokale zorgprofessionals • Gemeente Neder-Betuwe

Gezonde omgeving

Alle inwoners van Neder-Betuwe hebben de ruimte om meer te bewegen in een voldoende veilige, gevarieerde en aantrekkelijke omgeving die uitnodigt om actief en sportief in beweging te komen, zowel in de buitenruimte, in sportaccommodaties als op speel- en beweegplekken.

Iedere kern in Neder-Betuwe heeft een sport-, speel- en/of beweegvoorziening, waar verschillende vormen van sporten en bewegen mogelijk zijn. De voorziening is bereikbaar en toegankelijk.

Creatief en multifunctioneel gebruik Creatieve oplossingen en wellicht aanpassing van voorzieningen door bijvoorbeeld 'multifunctioneel' gebruik van schoolpleinen, (vitale) sportparken en het meer beweegvriendelijk maken van de openbare ruimte.	
Trekker: Gemeente Neder-Betuwe **Waar:** schoolpleinen, (trap)veldjes, sportparken, speel- en beweegplekken.	**Partners:** • Scholen • Gemeente Neder-Betuwe • Sport- en Beweegkoepel Neder-Betuwe • JOGG regisseur Joris Maier

Vitaal Sportpark Het doel is om (de accommodatie van) v.v. Dodewaard uit te laten groeien tot Open Club en een Vitaal Sportpark dat laagdrempelig en multifunctioneel is. De vereniging moet een ontmoetingsplaats worden die voor iedereen toegankelijk is met sport- en beweegaanbod voor alle doelgroepen. Daardoor krijgen we een betere bezetting van de accommodatie en versterken we de functie van het sportpark als verbindende maatschappelijke partner. En realiseren we een toekomstbestendige infrastructuur voor bewegen, ontmoeten en verenigingsleven.	
Trekkers: Gerjan van Stralen en Roy van Roekel (Buurtsportcoaches) **Waar:** te starten bij Sportpark Dodewaard (met eventueel uitrol naar andere sportparken).	**Partners:** • V.v. Dodewaard • Welzijn Rivierstroom • Sport- en Beweegkoepel Neder-Betuwe • Vluchtelingenwerk • DGV • Tennisvereniging de Rozenhof • Gelderse Sport Federatie • Bibliotheek Dodewaard • CIOS • De Steegakker • Dorpshuis Dodewaard • Kernpunt Dodewaard

De fysieke omgeving nodigt uit tot vitaal in beweging komen

Wandel- en fietspaden in beeld brengen Actief in beeld brengen van de mooie wandel- en fietspaden in de gemeente als aantrekkelijke beweegplekken. Onder andere door deze uit te breiden en te optimaliseren met bijvoorbeeld drinkpunten en picknicktafels. Dit ook ten behoeve van Neder-Betuwe Rookvrij/Rookvrije Generatie.	
Trekker: Julien van der Slikke (Healthclub Julien) **Waar:** in heel Neder-Betuwe.	**Partners:** • Gemeente Neder-Betuwe • Verenigingen • Scholen • Bedrijven • Buurtsportcoaches • NME • JOGG regisseur Joris Maier • Sport- en beweegkoepel Neder-Betuwe • Jeugdfonds Sport & Cultuur • SMR-coach Rookvrij en Fitter • Gelders Landschap

Klompenpaden in beeld brengen (en doorontwikkelen) Meer promotie geven aan de Klompenpaden in Neder-Betuwe als aantrekkelijke beweegplekken en deze paden daarmee ook nog beter benutten. Waar nodig de paden doorontwikkelen om deze nog beweegstimulerender te maken.	
Trekker: NME **Waar:** in heel Neder-Betuwe.	**Partners:** • Gemeente Neder-Betuwe • Gelders Landschap • Wandelgroepen • Buurtsportcoaches

Rookvrije sportaccommodaties en beweegplekken Rookvrij maken van sportverenigingen en sportaccommodaties, als onderdeel van een gezonde beweegruimte en zodat we naar een toekomst kunnen toewerken waarin we een Rookvrije Generatie hebben. Het stoppen met roken wordt gebracht in combinatie met alle andere aspecten van een gezonde leefstijl.	
Trekker: Julien van der Slikke (Healthclub Julien) **Waar:** meerdere plekken in Neder-Betuwe, te starten bij DFS en v.v. Dodewaard.	**Partners:** • Sportverenigingen • Gemeente • JOGG regisseur Joris Maier • Sport- en Beweegkoepel Neder-Betuwe • Scholen • Bedrijven • GGD Gelderland-Zuid

Gezonde leefstijl

Alle inwoners van Neder-Betuwe hebben de mogelijkheid om zich bewust te worden van het belang van een gezonde leefstijl waarin voldoende wordt bewogen en gezond wordt gegeten en kunnen wonen, werken, leren en recreëren in een omgeving die hier structureel aandacht voor heeft en gezonde keuzes stimuleert.

Neder-Betuwe Rookvrij

Neder-Betuwe Rookvrij Een Rookvrije Generatie is de stip aan de horizon. De intentie uitspreken om voor een Rookvrije gemeente te gaan is de eerste stap en dit laten volgen door goede en mooie praktijkvoorbeelden. We brengen deze steeds in combinatie met een gezonde leefstijl zodat we in samenwerking met diverse partners veel bereiken.	
Trekker: Julien van der Slikke (Healthclub Julien) **Waar:** breed in Neder-Betuwe.	**Partners:** • Gemeente Neder-Betuwe • Sport- en Beweegkoepel Neder-Betuwe • (Sport)verenigingen • Scholen • Ondernemersvereniging Neder-Betuwe • GGD Gelderland-Zuid • JOGG regisseur Joris Maier • IrisZorg • Zorgprofessionals

Gezonde voeding

Gezonde maaltijdbox: Het idee is om maaltijdboxen aan te bieden, met ingrediënten voor een complete maaltijd volgens de Schijf van Vijf, met een recept in pictogrammen zodat het voor iedereen begrijpelijk is. Lokale supermarkten en winkeliers bieden de maaltijdbox aan.	
Trekker: Wilma Hooft en Andrea Gnoth (Diëtistenpraktijk Eetstijl) **Waar:** bij lokale supermarkten en andere lokale ondernemers.	**Partners:** • JOGG regisseur Joris Maier • Lokale winkeliers (o.a. De Verschzaak, Ochten) • Ondernemersvereniging Neder-Betuwe • Gemeente Neder-Betuwe • Diëtisten • SWAN

Watertappunten scholen Neder-Betuwe Watertappunten op schoolpleinen realiseren om het drinken van meer kraanwater als onderdeel van een gezonde leefstijl te stimuleren.	
Trekker: Joris Maier (JOGG regisseur) **Waar:** in heel Neder-Betuwe op de pleinen van de basisscholen.	**Partners:** • Basisscholen • GGD Gelderland-Zuid • Preventieteam Neder-Betuwe • Zorgverzekeraar Prima voor Elkaar • Join the pipe • Dekker groep

Schooljeugd (basisschool) naar een gezonde leefstijl brengen Op verschillende manieren de basisschooljeugd, binnenschools en naschools, leren over gezond eten en een gezonde leefstijl en gewoonten met o.a. vijf keer fruit als pauzehap, beweging, gymlessen, naschoolse beweegactiviteiten, leren omgaan met nieuwe verslavingen (social media, beeldschermen) en door mee te doen met het programma Rookvrije Generatie.	
Trekker: Han van Schaik (directeur Isandraschool IJzendoorn) **Waar:** te starten met Isandraschool.	**Partners:** • Nader aan te vullen.

Bewuste, gezonde keuzes maken

Voorlichting aan migranten/specifieke doelgroepen, gericht op een gezonde leefstijl Dit plan maakt onderdeel uit van het Plan Migranten van het Preventieteam Neder-Betuwe (december 2019) en borduurt voort op de workshops over tandzorg en gezonde voeding die in 2019 zijn georganiseerd voor Eritreeërs.	
Trekker: Folkert Kooistra/Annelieke Steenbergen (Welzijn Rivierstroom) **Waar:** in heel Neder-Betuwe.	**Partners:** • GGD Gelderland-Zuid • Vluchtelingenwerk • de Wereldkeuken Ochten • Diëtistenpraktijk (Eetstijl of diëtist Opheusden) • JOGG regisseur Joris Maier • Leefstijlcoach Marleen van Hattem

Infrastructuur - gezond in de basis

Met een goede infrastructuur op het gebied van sport, bewegen en een gezonde leefstijl zorgen we voor een gezonde basis om uitvoering te geven aan de ambities van het Lokaal Akkoord Neder-Betuwe Bloeit!.

Informatie en bekendheid over sport- en beweegaanbod en subsidiemogelijkheden

Informatievoorziening aanbod gezond in beweging, gezonde omgeving & gezonde leefstijl Ontwikkelen van een (online) platform waarmee inwoners van Neder-Betuwe weten waar en wanneer ze kunnen sporten, welk beweegaanbod er is, welke gezonde keuzes ze kunnen maken. • *Eventueel aanvullend:* informatie over subsidies, fondsen voor gezonde, beweeg- en sportactiviteiten en –initiatieven. • *Eventueel aanvullend:* een informatiemakelaar/matchmaker.	
Trekker: Gemeente Neder-Betuwe **Waar:** voor heel Neder-Betuwe.	**Partners:** • Buurtsportcoaches • Welzijn Rivierstroom • SWAN • Dorpshuizen • Sport- en Beweegkoepel Neder-Betuwe • Sportverenigingen • Beweegaanbieders • Preventieteam Neder-Betuwe • Kernpunt Neder-Betuwe

Sterke sportverenigingen

Besturen met een visie Versterken van sportverenigingen door bestuurders en kaderleden in hun kracht te zetten waardoor er sterkere en vitale verenigingen (sportieve omgevingen) ontstaan. Hiermee wordt ook gewerkt aan de toekomstbestendigheid van sportverenigingen.	
Trekker: Sport- en Beweegkoepel Neder-Betuwe **Waar:** bij sportverenigingen door heel Neder-Betuwe.	**Partners:** • Sportverenigingen • Adviseur Lokale Sport (via Gelderse Sport Federatie) • Welzijn Rivierstroom

Versterken vrijwilligersmanagement Ondersteunen van sportverenigingen bij het boeien en binden van vrijwilligers door opleiden, coaching en begeleiding van vrijwilligers en ondersteuning bij vrijwilligersmanagement. Hiermee wordt ook gewerkt aan de toekomstbestendigheid van sportverenigingen.	
Trekker: Sport- en Beweegkoepel Neder-Betuwe **Waar:** bij sportverenigingen door heel Neder-Betuwe.	**Partners:** • Sportverenigingen • Adviseur Lokale Sport (via Gelderse Sport Federatie) • Welzijn Rivierstroom

De gemeente als partner en verbinder

Faciliterende gemeente: De gemeente coördineert de inzet van en stemt af met het Preventieteam Neder-Betuwe, de buurtsportcoaches, welzijns- en jongerenwerkers, de Adviseur Lokale Sport (Gelderse Sport Federatie) en zorgt voor samenhang tussen de uitvoering van het Lokaal Akkoord Neder-Betuwe Bloeit! en de overige lopende uitvoeringsprogramma's. We kijken daarnaast wat we kunnen doen via onze subsidies, vergunningen, inkoop en vestigingsbeleid. Ook stimuleren we anderen om bij te dragen aan een gezondere omgeving en betrekken we bedrijven en ondernemers in de dorpen.	
Trekker: Gemeente Neder-Betuwe, contactpersoon Saskia Nijland **Waar:** in heel Neder-Betuwe.	**Partners:** • Preventieteam Neder-Betuwe • JOGG regisseur Joris Maier • Buurtsportcoaches • Welzijn Rivierstroom • Mozaïek Welzijn • Adviseur Lokale Sport • Ondernemers

4. Borging van het proces

- Om de ambities uit het Lokaal Akkoord Neder-Betuwe Bloeit! te realiseren, willen we de projectideeën en bijbehorende acties uitvoeren. Samenwerking tussen organisaties die zich inzetten voor sport, bewegen, een gezonde leefstijl en vitaliteit is daarbij essentieel. Het akkoord is namelijk van ons allemaal. Zonder een kartrekkende en coördinerende organisatie om die samenwerking te stimuleren en de ambities te realiseren is dat een enorme uitdaging.
- Hoe de coördinatie en afstemming moet verlopen tussen de verschillende acties en initiatieven van het Lokaal Akkoord Neder-Betuwe Bloeit! werken we de aankomende periode uit met een kerngroep. Daarbij denken we aan de volgende uitgangspunten:
    - De kerngroep bestaat, in eerste instantie, uit een vertegenwoordiger van: de gemeente, Sport- en Beweegkoepel Neder-Betuwe, welzijnsorganisatie Welzijn Rivierstroom, Healthclub Julien en buurtsportcoachcoördinator Joris Maier (coördinator).
    - De kerngroep krijgt de beschikking over het uitvoeringsbudget en bepaalt samen aan de hand van nader op te stellen criteria over de toekenning van budget voor de acties en projectideeën.
    - De kerngroep organiseert periodiek ontmoetingen tussen de uitvoeringspartners van het lokaal akkoord en coördineert de voortgang van de diverse acties en plannen.
    - We betrekken de deskundigheid van de Adviseur Lokale Sport van de Gelderse Sport Federatie.
- Uitvoeringsbudget Lokaal Akkoord Neder-Betuwe Bloeit!:
  De gemeente Neder-Betuwe ontvangt voor de uitvoering van het lokaal sportakkoord, dit Lokaal Akkoord Neder-Betuwe Bloeit!, in 2020, 2021 en 2022 uitvoeringsbudget van het ministerie van VWS. Met dit budget kan uitvoering worden gegeven aan de geformuleerde ambities en acties. Het gaat om een jaarlijks budget van € 20.000.
- Gemeente Neder-Betuwe is nauw betrokken bij de uitvoering van het Lokaal Akkoord Neder-Betuwe Bloeit! als een van de deelnemende partijen. Ze zoekt daarbij uitdrukkelijk de raakvlakken op met beleid en de diverse uitvoeringsprogramma's voor Sport & Bewegen, Speelruimte, JOGG, en Preventie.

5. Vervolg

Het Lokaal Akkoord Neder-Betuwe Bloeit! is een dynamisch en levend document. Actiepunten kunnen veranderen, wijzigen of toegevoegd worden. Net als de betrokken organisaties die van harte worden uitgenodigd om aan te sluiten bij de uitvoering van het akkoord. De één doet dat door een activiteit uit te voeren en een ander denkt mee of faciliteert mogelijkheden door tijd, advies en ruimte beschikbaar te stellen. Alle hulp en bijdragen zijn van harte welkom. Ook meedoen? Neem dan contact op met gemeente Neder-Betuwe via snijland@nederbetuwe.nl.

De ondertekening van dit document in juni 2020 is de start van de uitvoering van het Lokaal Akkoord Neder-Betuwe Bloeit!. De eerste stap in het realiseren van de ambities die het akkoord beschrijft. In september 2020 maken we samen een fysieke start door het Lokaal Akkoord Neder-Betuwe Bloeit! breed te presenteren. We nodigen daarvoor alle partners uit die hebben bijgedragen aan de totstandkoming van dit Lokaal Akkoord Neder-Betuwe Bloeit!. Ook alle nieuwe partners, verenigingen, organisaties, scholen en inwoners die hierbij willen aansluiten zijn van harte uitgenodigd.

Sport verenigt Nederland
#teamsportakkoord

Dit akkoord is tot stand gekomen met en door de volgende organisaties:

gemeente Neder-Betuwe

Sport- en Beweegkoepel Neder-Betuwe

Als vertegenwoordiger van 17 Neder-Betuwse sportverenigingen

HEALTHCLUB Juliën

s.v. VOLO

welzijn rivierstroom

SV OLYMPIA CHTEN

OBS Isandra

VOETBALVERENIGING 1932 DODEWAARD

Sportbureau Betuwe

VOETBALVERENIGING KESTEREN

stichting Bewell

SWAN STICHTING WELZIJNSACTIVITEITEN NEDER-BETUWE

Eetstijl Diëtistenpraktijk

www.nmebetuwe.nl

JONGERENRAAD NEDER-BETUWE

GGD Gelderland-Zuid

BASE LIFESTYLE

ZORGCENTRA De Betuwe

Het Kompas Christelijke Basisschool

Alpha FYSIOTHERAPIE

Adviesraad Sociaal Domein Neder-Betuwe

Anker

IRIS ZORG

Welgaard dagbesteding in de Betuwe

Openbare Houtkoperschool

FORCE OF HABIT LEEFSTIJLCOACHING

DORPSHUIS

indigo>

Pantarijn Kesteren

OBS De Bellefleur

Fitness van Fysiotherapie Leeuwen

Buurt Sport Gratis sporten in Neder-Betuwe

eleos specialist in christelijke ggz

prima voor elkaar specialist in particuliere verzekeringen

Hartelijk dank aan alle partners die op de een of andere manier hebben bijgedragen aan dit Lokaal Akkoord Neder-Betuwe Bloeit!.

LOKAAL AKKOORD

Neder-Betuwe Bloeit!

Gezond in beweging Gezonde omgeving Gezonde leefstijl